

CATALUNYA NORD

joan-daniel bezsonoff

El retorn dels càtars | Ahir vaig veure una pel·lícula molt estranya, *La fiancée des ténèbres* (La promesa de les tenebres), de Serge de Poligny, realitzada el 1944 i estrenada el 1945, possiblement la primera obra cinematogràfica sobre els albigeos. En aquell temps encara no els anomenaven càtars. Roland Samblanca (àlies Pierre-Richard Wilm, el millor Edmond Dantès al meu entendre), músic casat i mai-nadat, s'enamora a Carcassona de la Sylvie (àlies Jany Holt), una noia misteriosa vestida de negre. Viu a casa del senyor Toulzac (Delmont), el seu pare adoptiu, que es considera

com el darrer bisbe càtar. Amb l'ajut de la Sylvie i d'alguns iniciats, pretén ressuscitar el culte. Aquest film fantàstic, sense arribar a la categoria d'obra mestra, es deixa veure. El poble (el carter, les criades, el forner, el poeta) parlen en occità (en diuen «patuès» a la modalitat oral i «llengua d'oc» a la forma escrita). Aquesta pel·lícula, com a afegit, és la darrera de Charpin, el gran actor que tots els admiradors de Marcel Pagnol coneixen. En Charpin romandrà identificat a mestre Panisse per l'eternitat. M'ha interessat molt l'argument desenvolupat pel guió de Gaston Bonheur. Si uns quants científics volen reconstituir l'espècie dels mamuts a partir de l'ADN trobat a Sibèria, deu ser bastant més fàcil ressuscitar la religió dels bons homes. Caldria que un bisbe cristià —catòlic i ortodox— adoptés els principis del catarisme, donés el *consolament* a uns quants deixebles i anés predicant pel món. Jo, en tot cas, m'hi apunti.

L'ALT EMPORDÀ

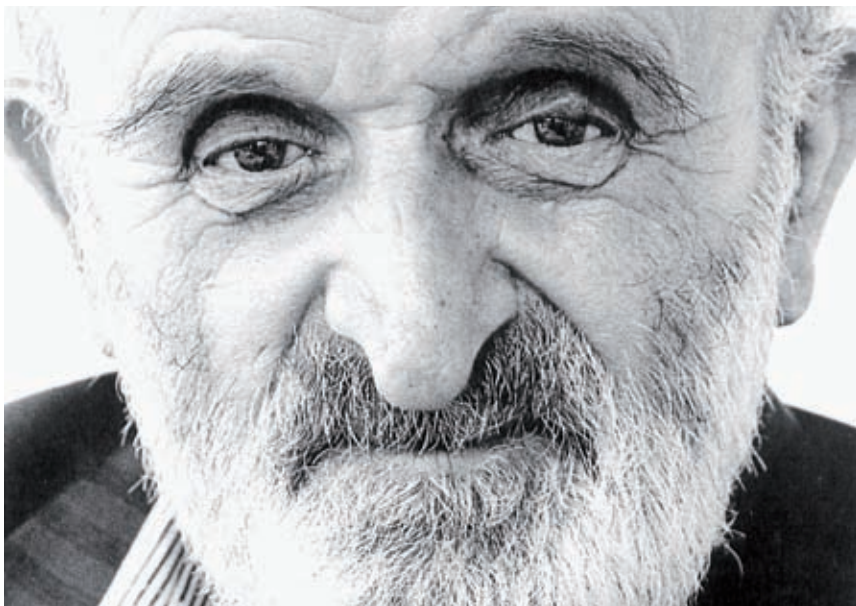
joan ferrerós

Memòries de Fages | Narcís Garolera acaba d'editar les *Memòries*. A la recerca de mi mateix (Braú, 2014) de Carles Fages de Climent, que sempre es va considerar més Climent, més de la mare, de Castelló d'Empúries, i menys

Fages, menys del pare, figuerenc de la cantonada Monturiol-Enginyers. Aquestes memòries eren un feix de folis, quartilles i fulls de tota mida, i escrits a mà i a màquina que reposaven a l'arxiu de can Climent de Castelló. Garolera, editor també de Pla, Sagarra i Verdaguier, amb la mediació de Climent Carles, nét del poeta, va conèixer aquests textos autobiogràfics i va considerar-los de gran valor literari, tant com el puguin tenir les memòries de Sagarra o de Pla. L'estudiós els ha ordenat i editat per publicar aquesta

peça, una altra de les que van quedar inèdites de les moltes que va escriure Fages. La infància a l'Empordà, l'adolescència i joventut a Barcelona, el batxillerat als jesuïtes, la universitat, la vida i la política dels anys vint i trenta, la República i la guerra, el franquisme, les petites coses de cada dia del poeta tardor... tot ens és posat a l'abast amb la prosa àgil, entenedora i propra de qui estàvem més acostumats a considerar poeta noucentista o epigramista enginyós i que ara descobrim com a narrador exquisit.

>> **Joan Guillamet.**

ARXIU RDO - FOTO: JOSEP MARIA OLIVERAS

Joan Guillamet ha mort | Va néixer a Figueres el 1922. Va fer els estudis de secundària a l'Institut Ramon Muntaner, centre del qual va ser professor de llengua i literatura espanyoles fins al 1966, any en què, guanyada la càtedra, es traslladà a Barcelona. Guillamet, també periodista, va escriure als periòdics locals de Figueres, provincials de Girona i a molts dels barcelonins, i va ser un dels fundadors de la revista *Canigó*, el 1954. Fill predilecte de la ciutat el 2008, va escriure mitja dotzena de volums d'assaig i «coses vistes»: *Tots hem fet l'estraperlo* (1968), *Els gitanos. Aproximació a un racisme* (1970), *Coses i gent de l'Empordà* (1972) —que havia merescut el Premi Catalònia 1971—, *Bruixeria a Catalunya* (1976), *Vent de tramuntana, gent de tramuntana* (1981)... Joan Guillamet forma part de la llegendària galeria de